

Středa, 13. března 2019

P8_TA(2019)0195

Námítka vůči prováděcímu aktu: maximální limity reziduí pro některé látky včetně klothianidinu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. března 2019 o návrhu nařízení Komise, kterým se mění přílohy II, III a IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro klothianidin, cykloxydim, epoxikonazol, flonikamid, haloxyfop, mandestrobin, mepikvat, *Metschnikowia fructicola* kmen NRRL Y-27328 a prohexadion v některých produktech a na jejich povrchu (D059754/02 – 2019/2520(RPS))

(2021/C 23/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů ⁽¹⁾,
 - s ohledem na návrh nařízení Komise, kterým se mění přílohy II, III a IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokud jde o maximální limity reziduí pro klothianidin, cykloxydim, epoxikonazol, flonikamid, haloxyfop, mandestrobin, mepikvat, *Metschnikowia fructicola* kmen NRRL Y-27328 a prohexadion v některých produktech a na jejich povrchu (D059754/02,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS, a zejména na čl. 5 odst. 1 a čl. 14 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení ⁽²⁾,
 - s ohledem na odůvodněné stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 25. listopadu 2014 o přezkumu stávajících maximálních limitů reziduí pro klothianidin a thiamethoxam v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 396/2005 zveřejněné dne 4. prosince 2014 ⁽³⁾,
 - s ohledem na odůvodněné stanovisko úřadu EFSA ze dne 30. srpna 2018 o změně stávajícího maximálního limitu reziduí pro klothianidin v bramborách zveřejněné dne 20. září 2018 ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na stanovisko Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva ze dne 27. listopadu 2018,
 - s ohledem na čl. 5a odst. 3 písm. b) a čl. 5a odst. 5 rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽⁵⁾,
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,
 - s ohledem na čl. 106 odst. 2 a 3 a odst. 4 písm. c) jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že klothianidin je neonicotinoidový insekticid a hlavní metabolit jiného neonicotinoиду, thiamethoxamu, který cílí na řadu druhů hmyzu, včetně opylovačů;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71.

⁽²⁾ Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁽³⁾ DOI: 10.2903/j.efsa.2014.3918, EFSA Journal 2014; 12(12):3918.

⁽⁴⁾ DOI: 10.2903/j.efsa.2018.5413, EFSA Journal 2018; 16(9):5413.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Středa, 13. března 2019

- B. vzhledem k tomu, že dne 21. září 2017 úřad EFSA přijal stanovisko týkající se toxicity neonicotinoidů;
- C. vzhledem k tomu, že dne 28. února 2018 zveřejnil úřad EFSA aktualizace posouzení rizik tří neonicotinoidů – klothianidinu, imidaklopridu a thiamethoxamu –, v němž se potvrzuje, že většina použití neonicotinoidových pesticidů představuje riziko pro divoké včely a včely medonosné ⁽¹⁾;
- D. vzhledem k tomu, že klothianidin je jedním ze tří neonicotinoidů, které jsou v Unii zakázány;
- E. vzhledem k tomu, že podle některých studií má klothianidin dopad na jaterní a ledvinový metabolismus a má imunotoxické účinky na savce ⁽²⁾;
- F. vzhledem k tomu, že čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) uvádí zásadu obezřetnosti jako jednu z hlavních zásad Unie;
- G. vzhledem k tomu, že čl. 168 odst. 1 SFEU stanoví, že „při vymezení a provádění všech politik a činností Unie je zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví“;
- H. vzhledem k tomu, že cílem směrnice 2009/128/ES je dosažení udržitelného používání pesticidů v Unii snížením rizik a omezováním vlivu používání pesticidů na lidské zdraví, zdraví zvířat a životní prostředí a podporováním používání integrované ochrany rostlin a alternativních přístupů nebo postupů, jako jsou nechemické alternativy pesticidů;
- I. vzhledem k tomu, že návrh nařízení Komise na základě žádosti o stanovení přípustné odchylky pro dovoz, které byly předloženy pro klothianidin používaný u brambor ve Spojených státech, považuje za nezbytné zvýšit maximální limity reziduí, aby se zabránilo vzniku překážek obchodu pro dovoz těchto plodin;
- J. vzhledem k tomu, že na základě zásady obezřetnosti návrh Komise na zvýšení maximálních limitů reziduí pro klothianidin vyvolává pochybnosti vzhledem k nedostatku údajů a přetrvávající nejistotě, pokud jde o dopady klothianidinu na veřejné zdraví, mláďata savců a životní prostředí;
- K. vzhledem k tomu, že úřad EFSA stanoví v souvislosti s žádostí o zvýšení maximálních limitů reziduí, že členské státy musí podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/784 ⁽³⁾ nejpozději do 19. září 2018 změnit nebo odejmout stávající povolení pro přípravky na ochranu rostlin obsahující účinnou látku klothianidin; vzhledem k tomu, že tato omezení podmínek schválení klothianidinu nejsou relevantní, jelikož se žádost o zvýšení maximálního limitu reziduí týká dovážené plodiny;
- L. vzhledem k tomu, že ve stanovisku ze dne 30. srpna 2018 konstatuje úřad EFSA, že: „V souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 396/2005 podala společnost Bayer CropScience AG žádost u příslušného vnitrostátního orgánu v Německu (hodnotící členský stát) o stanovení přípustné odchylky pro dovoz u účinné látky klothianidinu u brambor dovážených z Kanady. Hodnotící členský stát vypracoval hodnotící zprávu v souladu s článkem 8 nařízení (ES) č. 396/2005, která byla předložena Evropské komisi a dne 26. dubna 2018 předána Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin. Hodnotící členský stát navrhl stanovit přípustnou odchylku u brambor dovážených z Kanady ve výši 0,3 mg/kg“;
- M. vzhledem k tomu, že závěry, ke kterým ve svém stanovisku ze dne 30. srpna 2018 dospěl úřad EFSA, odůvodňují zvýšení maximálního limitu reziduí klothianidinu pouze na základě potřeby vyhovět kanadským normativním hodnotám a zcela opomíjejí analýzu kumulativního dopadu neonicotinoidů a jejich používání na životní prostředí;

⁽¹⁾ DOI: 10.2903/sp.efsa.2018.EN-1378.

⁽²⁾ Bal R. a kol., „Effects of clothianidin exposure on sperm quality, testicular apoptosis and fatty acid composition in developing male rats“ (Dopady expozice klothianidinu na kvalitu spermatu, apoptózu varlat a složení mastných kyselin ve vývoji samců potkana), *Cell Biol Toxicol*, svazek 28, č. 3, 2012, s. 187–200; Tokumoto J. a kol., „Effects of exposure to clothianidin on the reproductive system of male quails“ (Dopady expozice klothianidinu na reprodukční systém samců křepelky), *J. Vet. Med. Sci.*, svazek 75, č. 6, 2013, s. 755–760; Wang Y. a kol., „Metabolism distribution and effect of thiamethoxam after oral exposure in Mongolian racerunner (*Eremias argus*)“ (Metabolismus distribuce a dopad orální expozice thiamethoxamu u mongolského bičochvosta), *J. Agric. Food Chem.*, svazek 66, č. 28, 2018, s. 7376–7383; Wang X. a kol.: „Mechanism of neonicotinoid toxicity: Impact on oxidative stress and metabolism“ (Mechanismus neonicotinoidové toxicity: Dopad oxidačního stresu a metabolismus), *Annu. Rev. Pharmacol. Toxicol.*, svazek 58, č. 1, 2018, s. 471–507.

⁽³⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/784 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky klothianidinu (Úř. věst. L 132, 30.5.2018, s. 35).

Středa, 13. března 2019

- N. vzhledem k tomu, že závěry úřadu EFSA byly formulovány na základě teoretických úvah, zejména pokud jde o odhad maximálního denního příjmu ve vztahu ke krátkodobému riziku; vzhledem k tomu, že teoretická povaha některých aspektů analýzy úřadu EFSA vyvolává pochybnosti o jeho schopnosti vycházet z empirických skutečností, a tudíž i odrážet ve svých výsledcích realitu;
- O. vzhledem k tomu, že úřad EFSA dospěl k závěru, že „není pravděpodobné“, že by zvýšení maximálních limitů reziduí klothianidinu představovalo riziko pro zdraví spotřebitelů; vzhledem k tomu nicméně, že tento závěr zahrnuje určitou míru pravděpodobnosti, a neodstraňuje tudíž pochybnosti o skutečné bezpečnosti nových hodnot maximálních limitů reziduí;
1. zamítá přijetí návrhu nařízení Komise;
 2. je toho názoru, že návrh nařízení Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 396/2005;
 3. domnívá se, že návrh nařízení Komise není v souladu s cílem a obsahem nařízení (ES) č. 396/2005;
 4. konstatuje, že podle návrhu nařízení by se stávající maximální limit reziduí klothianidinu zvýšil z 0,03 na 0,3 mg/kg;
 5. navrhuje, aby maximální limit reziduí klothianidinu zůstal na úrovni 0,03 mg/kg;
 6. domnívá se, že rozhodnutí o registraci klothianidinu nelze odůvodnit, protože neexistují dostatečné důkazy, které by svědčily o tom, že bude zabráněno nepřijatelným rizikům pro zvířata, bezpečnost potravin a opylovače;
 7. konstatuje, že i když se postup použil v souladu se stávající směrnici 2009/128/ES o pesticidech, skutečnost, že německá žádající společnost zvolila jako hodnotící členský stát německý příslušný vnitrostátní orgán, odráží obavy ohledně postupu hodnocení pesticidů, které vyjádřily některé zúčastněné strany, jak je uvedeno v bodech odůvodnění AJ a AK usnesení Parlamentu ze dne 16. ledna 2019 o postupu Unie pro povolování pesticidů ⁽¹⁾;
 8. připomíná, že použití klothianidinu jako pesticidu postihuje opylovače v globálním měřítku ⁽²⁾;
 9. domnívá se, že stanovisko úřadu EFSA nezohlednilo kumulativní riziko pro lidské zdraví a včely; je přesvědčen, že při hodnocení maximálních limitů reziduí by měly být zohledněny účinky na opylovače a na životní prostředí; vyzývá členské státy a úřad EFSA, aby byly při hodnocení žádostí týkajících se maximálních limitů reziduí bdělejší, pokud jde o zdraví veřejnosti a opylovačů;
 10. vyzývá Komisi, aby vzala návrh nařízení Komise zpět;
 11. vyzývá Komisi, aby na základě SFEU předložila nový akt, který by respektoval zásadu omezenosti;
 12. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0023.

⁽²⁾ El Hassani, A. K., Dacher, M., Gary, V., Lambin, M., Gauthier, M. a Armengaud, C., „Effets sublétaux de l'Acétamipride et du Thiamethoxam sur le comportement de l'abeille (*Apis mellifera*)“ (Subletální účinky acetamipridu a thiamethoxamu na chování včel), 23. května 2014, https://www.researchgate.net/publication/255636607_Effets_sublétaux_de_l%27Acétamipride_et_du_Thiamethoxam_sur_le_comportement_de_l%27abeille_Apis_mellifera